

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): František Frydrych

Název práce: Využití metody pojmového mapování pro interpretaci Gadamerova díla Problém dějinného vědomí

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo zpracovat pojmové mapy pro Gadamerovu práci Problém dějinného vědomí a současně s tím zkoumat otázku, nakolik jsou pojmové mapy užitečné při interpretaci filozofických textů. Autor se svého cíle zhostil s dobrým výsledkem a celkově vytvořil inovátorskou bakalářskou práci.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autor v práci samostatně využil nejen podněty k přímé problematice využívání pojmových map, které jsme před časem vypracovali s dr. Žáčkovou v návaznosti na naše inspirátory, ale především obtížný okruh literatury k problematice interpretace a filozofického porozumění zmíněného Gadamerova díla; a to včetně několika cizojazyčných publikací. Dílo je přitom věnováno témuž problému – interpretaci a porozumění. Práce s Gadamerovými texty přitom není pro studenty bakalářského studia zdaleka samozřejmostí. P. Frydrych ji zvládl s určitým porozuměním, někde velmi dobrým, avšak na řadě míst také nedobrym. Tematika i provedení Gadamerových výkladů - i dalších užívaných autorů - jsou ovšem extrémně náročné na filozofické znalosti, porozumění a orientaci, což studentovi přece jen nutně působilo potíže. I jeho vlastní vypracování pojmových map muselo samo být velmi časově i mentálně náročné. P. Frydrych dokonce metodu rozvinul či inovoval a vypracoval dvě verze map – tzv. analytické a interpretační; ty umístil do přílohy práce. Všechna práce to byla práce obtížná.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je v zásadě vypracována velmi dobře po formální stránce, má prakticky vše, co má mít. Navíc má jen občasné překlepy (resp., kvůli chybějícím písmenkům či mezerám, „nedoklepy“ a „přfklepy“) a občas problematické formulace, kde autor podléhá dikci předloh a trochu se v nich zaplétá a také uklouzne stylisticky. Občasná jiná chyba se vyskytne jen, když ve větě chybí čárka. Přílohy, tvořící zároveň podstatnou obsahovou část práce, jsou velmi pečlivé.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce má celkově vzato ambivalentní kvalitu, přičemž bych ocenil spíše tu kladnou. Problém je dán skutečnou obtížností předlohy, která se bohužel prostě ukázala trochu nad současnou filozofickou možnost studenta. Ten ale na druhou stranu zvládl nejen metodu map a nějak si poradil se zpracovávanou předlohou, ale i zpracovával i těžké filozofické podněty z literatury. Ve snaze porozumět předloze a vyložit její obsah svým textem a porozuměním se do ní zaplétal hypotézami, odpovídajícími zatím jeho stupni studia a porozumění problematice filozofie. Jeho výklad – či pochopení – tak určitě není triviální a je na určité filozofické úrovni. Mnohdy však prostě není věcně správný. Ale zároveň je třeba chápat, že finálně zde více běželo o proces interpretace, spojený s vypracováváním pojmových map – a to autor provedl.

Problematické pasáže jsou ve všude ve zpracování výkladu samotného Gadamera, dále Gadamerova výkladu Diltheyova přístupu a zčásti i přístupu Heideggerova, popř. Aristotelova – vše je navíc čerpáno opravdu hlavně z Gadamerových prací, autorovi i práci tedy pochopitelně chybí opora vlastní intenzivní práce s uvedenými autory. To se projevuje místy ve zkrácení původních tezí a jejich souvislosti, a také v literárním stylu, kde autor do jisté míry, hlavně pak v pozdějších částech práce, podléhal dikci, formulacím a abstrakcím Gadamerových předloh. Jeho výklad tedy není prost některých zkratových, ne dobrých a ne jasných formulací. Místy také autor

neudržel dostatečný odstup, jakkoli jeho potřebě v odborné práci rozumí. Mnohdy převypravuje Gadamerovy výklady takřka jako fakticity, ne interpretace.

Pokud běží o samotné pojmové mapy, autor jejich tvorbu zvládl, porozumění jejich významu také. Potvrdil i své hypotézy a rovněž metodu určitým způsobem rozvinul. Dále ale ukázala práce určitou ambivalentnost samotné metody. Nepochybuji, že mapy posloužily autorovi k orientaci v problému. Zároveň výsledky ukázaly potíž, na kterou jsme naráželi už s dr. Žáčkovou při vypracování příručky pro využívání map. A to, že mapy zpravidla nejvíce slouží těm, kdo je vypracovávají, ne však vždy druhým čtenářům. Mapy v podání p. Frydrycha jsou dle mého soudu relativně individuálně formulované a také komplikované a ne dost přehledné. Nicméně toto posouzení může být individuální. Vypracování map i jejich následné zkoumání určitě posloužilo a dále může sloužit prohloubení pochopení původního textu – v tom se jejich role skutečně osvědčila. P. Frydrych si přitom sám správně uvědomuje a konstatuje, že tento proces je určitou variantou hermeneutického kruhu a představuje sám dynamický proces interpretace.

Ten, kdo bude práci p. Frydrycha studovat, asi nenabude výborného porozumění Gadamerovu výkladu problematiky. Ale může si díky jeho práci dobře všimnout toho, jak je interpretace složitou a podmíněnou záležitostí a jak ji u těžších výkladů podmiňuje znalosti filozofie. A naposledy, jak je také obtížné se propracovat k pojmové mapě vhodného a sdělného designu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Věta „Gadamerův objev dějinného vědomí je převratný vůči sebevědomému postavení přírodních věd, protože již zkrátka neodpovídá potřebám moderní doby.“ (str. 13) vnikla nějakým výpadkem z původního znění?

2. Za všechny možné případy nedorozumění s původním textem předlohy bych jen poznamenal, jedno místo, ač podobných je v práci na mnoha stranách vždy několik:

Gadamer se ve svém textu ani nedotkl myšlenky „alibismu ze strany humanitních věd“ (str. 12) – tento „alibismus“ je nepatřičným porozuměním, interpretací p. Frydrycha. Trochu lépe je na tom následná teze, že „skutečným záměrem otázky bylo rozvinutí dialogu na úrovni filozofického tázání“ (atd., co tam následuje, ovšem z kombinace filozofie p. Frydrycha a H.G. Gadamera); nicméně ani to v textu prostě není. O filozofii tam běží, ale přesto ne o „záměr otázky“ spojený s „dialogem“. A podobně nelze do jiných tezí prostě jen „nasypat“ své hypotézy. Na druhou stranu, práce na interpretaci to je; jen by potřebovala více času na další zkoumání a vyvracení či potvrzování – a nakonec na posuny pochopení i formulací.

Bylo by možno vznést mnoho dotazů i připomínek k textu. Nicméně raději než odpovědi na ně bych chtěl slyšet, jak se p. Frydrych dívá právě na otázku přehlednosti a „pomocnosti“ jeho pojmových map.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Velmi dobře.

Datum: 19.-25. 6. 2016

Podpis:

